

Ketit — vähäinen kansanheimo

ALEKSEJENKO, E. A. *Kety*. Istoriko—ėtnografitsjeskie otserki. Leningrad 1967. 263 s. Kust. Nauka. Hinta: 1 rupla 32 kop.

Vuosien kuluessa ilmestyy Neuvostoliiton kansoja kuvailevia monografioita tämän tästäkin. Ne ovat kuvitettuja, monipuolisia ja tiedontäyteisiä, ja niiden laatiminen on tapahtunut tiedeakatemioiden huolellisen valvonnan alaisena. Āsken on ollut ketien vuoro: tutkimuksen heistä on kirjoittanut Evgenija Aleksejevna Aleksejenko, joka on aikaisemmin selvitellyt mm. ketien karhunpalvontaa ja vanhoja synnytystapoja.

Ketit ovat nykyisin vähälukuisimpia Siperian kansoista (kaikkiaan tuhatkunta henkeä), heidän asuinpaikkansa sijaitsevat ryhmittäin Jenisein rantaseuduilla. Ketin kielen syntyperä on ollut tiedemiehille arvoitus M. A. Castrėnin ajoista lähtien. Kansatieteellistä ainesta on tallennettuna lukuisten matkamiesten teoksissa, ja monet tutkimusretket ovat olleet antoisia myös museoille. Yllämainitun kirjan tekijä omistaa suurimman osan tutkimuksestaan perimätiedon selvitykselle kuvattuaan ensin lyhyesti kansan historiallisia vaiheita. Elinkeinoelämän eri puolet, lähinnä metsänkäynti, porotalous ja kalastus, saavat ansaitun huomion. Kotitaloutta koskeva jakso käsit-

telee asumista, talousrakennuksia ja kodinhoitovälineitä, ravintoa ja vaateusta. Perhe-elämä (avioliitto, sukujärjestelmä, häät, lasten kasvatust, uskonnolliset tavat, hautajaiset) on kuvattu yleisesti tunnettujen normien mukaan. Vailla mielenkiintoa ei ole kirjan toinenkaan osa, jossa on lyhyesti selvitetty, miten ketit vallankumouksen jälkeen ovat omaksuneet taloudessaan, sivistyselämässään ja tavoissaan uuden ajan sosialistiset vaatimukset — vasta tällöin on kansa merkitty historian lehdille, sen omat perinnäiset erikoispiirteet ovat tasoittuneet muuttuen suuren valtakunnan järjestelmän mukaisiksi.

Kirjaan on valittu muutama kymmen kuvaa, kauttaaltaan aiheeltaan hyviä, osittain tosin epäselviä. Lähdeluettelo on arvokas ja laaja. Siitä tavoittaa mm. K. Donnerin, P. Hajdún, A. J. Joen, Ivar Paulsonin, G. J. Ramstedtin ja U. T. Sireliuksen teosten nimet. Ketit näyttävät olevan nykyisin jatkuvan mielenkiinnon kohteena, heitä tutkivien joukosta nimekkäimpiä ovat B. O. Dolgih ja E. A. Kreinovitš.

S. HENEN